

Utveckling av Energi- och klimatrådgivningen, EKR

En utveckling av Energimyndighetens ER 2013:04 Implementering av artikel 7 i energieffektiviseringsdirektivet

Kort bakgrundsfakta

Verksamheten erhåller statligt stöd som motsvarar ungefär upp till en halvtidstjänst. Härutöver bidrar vissa kommuner med resurser. En energi- och klimatrådgivare behöver ha både bred och djup kompetens, därför tillhandahåller Energimyndigheten en hel del utbildning och kompetensutveckling. Arbetet i sig är lärande då nya och många olika frågeställningar ska besvaras. Till skillnad från till exempel energibolags rådgivning om energianvändning och energieffektivitet är EKR verksamhet objektiv, självständig och konkurrensneutral samt bedrivs lokalt med lokal kännedom.

Under år 2012 hade 35 procent av rådgivarna arbetat mindre än två år och 31 procent hade arbetat mellan 2 och 5 år. Således är omsättningen ganska hög i en yrkesgrupp där uppbygganden av kunskap och erfarenhet möjliggör ökad effektivitet i arbetet.

Rådgivning och information är inte fristående insatser från övriga styrmedel. I verksamheten ingår att visa på och informera om andra styrmedel i kontakterna rådgivarna har med företag, organisationer och allmänhet. Denna del har stor betydelse för bl.a. energikartläggning i företag.

EKR har funnits sedan 1998 i sin nuvarande form och har succesivt utvecklats med ytterligare uppgifter såsom klimat och transport samt fått fler målgrupper att bedriva verksamhet för. Det statliga stödet har däremot inte ökat sedan år 2003.

Rådgivarnas arbete har många olika ingredienser. De ska vara tillgängliga för allmänheten, göra besök hos företag och organisationer samt ställa upp som föreläsare och delta i mässor m.m.

EKR bidrar till uppfyllandet av flera EU-direktiv som tillkommit långt efter att verksamheten startade. Det gäller framförallt Energieffektivitetsdirektivet EED, Direktivet om byggnaders energiprestanda EPBD2 och Förnybart direktivet.

För att Sverige ska klara, bland annat sina åtaganden enligt direktiven, är EKR mycket viktiga. För till exempel uppfyllandet av artikel 7[1] i EED bedöms effekten av befintliga styrmedel behöva fördubblas. Den direkta effekten av EKR framförallt till uppfyllandet av art 7 är svårt att specificera men EKR bidrar till att förstärka de övriga styrmedlens effektivitet genom att bl a öka tillgången till information och därmed minska informationsrelaterade marknadsmisslyckanden. Framförallt kan dock EKR bidra till uppfyllandet av andra artiklar i EED däribland artikel 8 särskilt art 8 (2) och 8(3) art 12 men även art 16, 17 och 18 och även till artikel 19, vilket till och med skulle kunna vara grund för en utveckling och utökning av verksamheten

Hur verksamheten kan utvecklas och ökad nytta erhålls

Ökat samarbete

Ökat samarbete mellan kommuner kan bidra till att göra verksamheten effektivare genom att aktiviteter kan samordnas och olika kompetenser hos rådgivarna kan utnyttjas på bästa sätt.

Prioritera målgrupp

Om energi- och klimatrådgivararna skulle kraftsamla och under en period prioritera rådgivning till företag och organisationer skulle nyttan av insatta resurser öka¹ i minskade kWh men också i allmänt ökad kunskap om effektivare energianvändning som får en spridning till många genom det arbete som genomförs på företaget eller i organisationen.

Göra rådgivningen mer känd

Kunskapen hos allmänhet, företag och organisationer om att EKR finns skiftar över landet och kan ökas. Om EKR blir mer känd som oberoende och kompetent kunskapskälla antas fler ta kontakt med rådgivningen.

Statens stöd

Energimyndigheten stöd till EKR kan utvecklas. Myndigheten kan också bli tydligare i sina krav och förväntningar på kommunernas engagemang och rådgivarnas insatser.

En större långsiktighet i statens bidrag skulle ge kommunerna tydligare spelregler.

Utöka verksamheten

Energimyndigheten har i budgetunderlaget till regeringen för år 2014 föreslagit att anslagsmedlen till EKR fördubblas. Det skulle innebära att rådgivningen kan bli en heltidsbefattning. Utöver skälen som nämnts ovan att verksamheten ökat betydligt i omfattning utan att ytterligare stöd lämnats finns effekter som sannolikt kan innebära att nyttan av rådgivningen skulle kunna ökas med en faktor större än två.

Rådgivarnas halvtidstjänst som rådgivare kompletteras ofta med en annan befattning på kommunen. Det är ett egenvärde i sig att befattningen är på heltid. Genom att en rådgivare inte skulle behöva splittra sig och skifta fokus mellan flera uppdrag möjliggörs att arbeta effektivare. Förutom att betydligt mer tid läggs på rådgivning så ökar tillgängligheten för intressenterna och förutsättningarna för rådgivaren att planera och genomföra verksamheten. Vidare bedöms den relativt höga omsättningen, som nämns ovan, av rådgivarna minska då arbetsförhållandena torde förbättras.

¹ Uppföljning av energi- och klimatrådgivarnas insatser ER 2013:....

En annan effekt är att sådan verksamhet som behöver bedrivas utanför kontorstid blir lättare att genomföra då rådgivaren får utrymme och kan planera sin kompensation för detta.

Ytterligare en effekt är att mer tid möjliggör ökad kvalitet på uppföljning och återkoppling.

En ökad omfattning på energi- och klimatrådgivningen ställer även ökade krav på stöd och engagemang från Energimyndigheten.